

Tórshavnar Musikkskúli 40 ár á baki

Vit eru bæði skúli og orkestur

— sigur ein av stovnarunum og verandi nevndarformaður, Erik Petersen í samroðu við Tíðindablaðið Sosialin

Tekst

Jan Müller

Erik Petersen høgramegin og Tórbjørn Sørensen til vinstu

Frá eini stórarí konsertt hjá Tórshavnar Musikkskúla í Auluni á Tórshavnar Kommunuskúla

Í ár eru liðin 40 ár, síðani tónleikahugað í Havn tóku seg um reiggj og stovnaðu Tórshavnar Musikkskúla. Í dag er hesin skúli karmur um ein stóran part av teirri musikkundirvísing, sum fer fram í Havnini. Í samband við føðingardagin skipar Tórshavnar Musikkskúli fyrri eini jubileumskonsert sunnudagin. Skráin er rættiliga fjølbroytt og er har ymiskt, sum hevur verið spælt fyrr sum nú á skúlanum. Á skránni eru trí stk. fyrri cembalo, har Rigmor Rasmussen spælir. Eitt stykki við gomlum feroyskum lag frá miðeldini og síðani lög úr nótabelini hjá Svabo. Síðani verður Sonata av Purcell fyrri violin og klaver í G-mol og Air fyrri strúkarar av J. S. Bach. Restin er symfoniorkestur musikkur: triggjar menuettir av Mozart og March Militaire av Schubert.

Vit skulu leita aftur til 30-árin at finna spiran til Tórshavnar Musikkskúla. Tað var um ta tíðina, tá Føroya Studentaskúli varð settur á stovn. Hetta var vóru við til at stovna studentaskúlan vóru eisini tónleikahugaðir menn. Ein teirra var Erik Petersen, sum sjálvur tók útbúgving sum magistari í musikki umframt norðurlanda máli.

Erik Petersen hevur øll hesi árin verið sera aktivur innan musikkskúlan og er hann í dag nevndarformaður og framvegis ein av lærarunum á skúlanum. Tíðinda-

blaðið Sosialurin hitti Erik Petersen á máli nú um dagarnar fyrri at prátta eitt sindur um tíðina, sum farin er og tað, sum skal koma.

Hann greiðir frá, at vit skulu leita heilt aftur til Bakar Hansens tíð fyrri at finna spiran til stóðið undir Musikkskúlanum í Tórshavn. Við honum varð grundarlagið lagt og síðani kom gongd á.

Tað var í 30-árunum tá táverandi salonorkestrið Ljómur legði árar inn, at menn fóru at hugsa um at stovna ein musikkskúla, sum bæði skuldi hava til endamáls at undirvísja fólk og at hava konsertir fyrri almenninum.

Umframt Erik Petersen vóru har Christian Restorff, Rigmor Restorff, Viggo Dahl Christiansen, Verland Johansen o.fl. Tað vóru hesi fólk, sum legdu lunnar undir verandi Tórshavnar Musikkskúla.

M. A. Jacobsen

Tó var tað táverandi býráðsformaðurin í Havn, M. A. Jacobsen, sum tók stig til, at ein veruligur skúli kom. Hann heitti í 1942 á umrøddu musikkskúla og bað tey senda eina umsókn til býráðið um at fáa stuðul til eina meiri miðvísa undirvísing. Og tey so gjørd. Svar kom skjótt úr býráðnum, rættari sagt, 27. februar 1942, har býráðið játtaði 800 kr. til at byrja eina undirvísing við. Umframt at vera undangongumaður her, so var tað eisini M. A. Jacobsen, sum fekk

skúlanum eini holi. Mads Jacobsen var bókaverur, og fekk skipað tað so, at skúlin fekk innivist á Landsbókasavninum.

Árinu gingi, og í 1947 varð gjørd ein fäst reglugerð fyrri skúlan, har tað stendur í endamálsgreinini, at skúlin hevur til uppgávu at undirvísja, geva konsertir og at breiða út kunnleika til musikk yvirhevar.

Teir, sum sótu í nevndini fyrri skúlan frá 1942, vóru Erik Petersen, William Heinesen og Tummas Nygaard. Seinni er so talið av limunum í nevndini hækkað til fimm, har býráðsformaðurin er føddur limur.

Fyrsti býráðsformaðurin, sum tók sæti sum limur í nevndini var Palle Hendrikson, sum varð ein sera stórus stuðul hjá skúlanum.

Tørvur

Skúlin hevði skapt ein tørv og tí varð eisini neyðugt við meira av pengum at arbeiða við. Ikki vóru ráðini nógv tey fyrstu árin. Tá var tað so í 1948, at landsstýrið yvir lógtingslógina játtaði skúlanum 1500 kr. um árið. Upphæddin varð sett beinleiðis til Tórshavnar Musikkskúla. Seinni er hetta broytt til at skúla koma øllum musikklivinum til gagns, og hevur tí verið bytt út.

Erik Petersen sigur, at tað mangan var stríðið at fáa nóg mikið av pengum til skúlan, men hann leggur stóra áherðslu á, at teir tó mottu stóra vælvild alla staðni frá ikki minst frá Tórshavnar

býráð og landsstýrinum.

Í dag er Tórshavnar Musikkskúli tí á einum krossvegi. Tíðin er komin til at leggja skúlan í meira fastar rammur. Her verður so hugsað um at fáa egin holi umframt at leggja eina meira fjølbroytta og meira umfavnandi undirvísing til rættis.

Skúlin hevur øll tey seinastu árin húsast í auluni á Tórshavnar Kommunuskúla. Í dag undirvísir skúlin tilsamans 70 fólkum, tey flestu úr Havn, men nøkur av bygd eisini. Tilsamans fimm lærarar taka sær av undirvísingini, sum fevnir um klaver-spæl, violinspæl, cello, sangspæl, teori, orkestrleiðslu osfr.

Næmingarnir kunnu fyrst ganga á skúlanum í 3 ár og kunnu so søkja um at taka eitt ár aftrat. Tá kunnu teir so aftur velja, um teir vilja útbúgva seg víðari aðrastaðni. Fyrsti næmingurin á Tórshavnar Musikkskúla var annars Johannes Nicolaisen, sum tók prógv í 1945 í violinspæli. Seinni kom so klaver og cello við eisini, og í dag fevnir skúlin um uppattur fleiri musikkgreinar.

Samarbeiði

við bygdinar

Erik Petersen sigur, at teir leggja størsta dentin á klaver- og violinspæl, men hann leggur aftrat, at tað er ynskið at fáa trælásarar við eisini.

Her visir tað seg tó at vera tørfert at skaffa nógv næmingar, og tí er neyðugt at byrja eitt samarbeiði við

musikkskúlanar á bygd — eisini á hesum øki. Frammanundan er eitt samarbeiði á øðrum økjum.

Tórshavnar Musikkskúli hevur øll hesi árin av og á havt samband við danskar musikkarar, sum eisini hava vitjað í Føroyum. Hetta hevur havt nógv at siga fyrri skúlan.

Erik Petersen sigur, at teir nú hava í umbúnað at fáa eina meira fasta skipan á hesum øki, eitt nú við samarbeiði við dansk konservatoriir, fyrri at teir feroingar, sum ynskja at læra meira kunnu sleppa hagar at útbúgva seg víðari.

Uppá fyrispurning um skúlin hevur verið førur fyrri at geva eina nóg góða undirvísing sigur Erik Petersen, at teir sjálvsagt hava roynt at gjørt hetta eftir førum. Hann viðgongur, at tað kann ikki noktast fyrri, at tað er eitt ynski at kunna hækka dygdina, og visir á, at góðar kreftir eru í ferð við at hjálpa skúlanum í so máta.

Annars sigur Erik Petersen, at hansara størsta ynski er, at skúlanum skal verða liv lagað, at tað kann eydnast eisini í framtíðini at arbeiða eftir endamálsgreinini. Í lotuni situr ein nevnd og arbeiðir við spurningum um at samskipa musikkundirvísingina um alt landið. Her kemur Tórshavnar Musikkskúli at hava ein tyðandi leiklut. Erik Petersen visir á, at skúlin í dag eigur hópín av avbera góðum instrumentum, og at tað í hesum sambandi nýliga varð stovnaður

ein instrumentgrunnur at hava hesi instrument í varðveitslu.

Arbeiðsfríð

Vit spurdu at enda Erik Petersen, hvat hann hevur at siga til tann kritik, sum hevur verið móti Tórshavnar Musikkskúla m.a. í blaðunum. Hann sigur til hetta, at tað er ikki alt ein skal svara uppá.

Tórshavnar Musikkskúli ynskir at undirvísja flest møguligum ungum sum eldri í flest møguligum musikkgreinum. Tað er avmarkað, hvussu nógvir greinar vit í dag kunnu hava, men tað er einki til hindurs fyrri at vit í framtíðini eisini fara at undirvísja í meira populerum instrumentum, tí hetta hoyrir jú tíðini til. Og vit mugu fylgja við tíðini!

Tað hevur verið sagt, at vit eru bert eitt kamarorkestur og eingin veruligur skúli. Til tað við eg siga, at orkestrið hjá skúlanum er úrslitið av eini miðvísari undirvísing og samanspæli á skúlanum. Orkestrið er seinasta lið í allari undirvísingini, so tað at vit í dag hava eitt orkestur visir bert, at vit hava rokkið á mál. Nú verður so farið at arbeiða við at leggja undirvísingina til rættis fyrri tey komandi árin, og hvat henda undirvísing skul innihalda. Tað vit ynskja nú, er at fáa arbeiðsfríð, soleiðis, at vit kunnu vera við til at byggja upp musikkliðið í hesum býi og annars úti um landið, endar Erik Petersen í samrøðuni við Sosialin.

